

Leermiddelen voor docenten en leerlingen

Welkom bij onze online leermiddelen voor docenten en leerlingen, die ontwikkeld en geschreven zijn door het onderwijsteam van het Huis van de Europese geschiedenis.

Als u zich afvraagt hoe u het lesgeven over de Europese geschiedenis kunt koppelen aan de moderne tijd, dan bent u hier aan het juiste adres. Wij hebben dit lesmateriaal ontwikkeld parallel aan het verhaal dat wij vertellen in de permanente tentoonstelling van het Huis van de Europese geschiedenis. U krijgt de gelegenheid in de klas, thuis of in een ander onderwijskader kennis te maken met enkele belangrijke thema's, die nu, in de huidige tijd, nog net zo belangrijk zijn als voor Europeanen in het verleden. Als u een bezoek brengt aan ons museum, zult u zien dat ook de tentoonstelling daar thematisch is opgebouwd.

Voor alle leeftijden

De leermiddelen zijn toegankelijk en flexibel van opzet. U kunt ze dus aanpassen en gebruiken op de manier die het beste bij uw leerlingen past. Door de thematische aanpak kunt u naar eigen inzicht gebruik maken van de bronnen en die onderwerpen kiezen die voor uw categorie leerlingen (primair, secundair of tertiair onderwijs) passend zijn.

Het leerconcept van de bronnen

De bronnen die wij aanbieden gaan over thema's die deel uitmaken van onderwijsprogramma's in heel Europa. Er zijn heel veel verschillende manieren waarop leraren en docenten kunnen lesgeven en evenzoveel onderwerpen die zij kunnen kiezen. Om die reden zijn onze bronnen thematisch van opzet en niet chronologisch, en zijn ze transnationaal gericht i.p.v. nationaal. Bovendien bestrijken ze verschillende tijdvakken zodat de leerlingen de gelegenheid krijgen verschillen en overeenkomsten te ontdekken. Maar het allerbelangrijkste: we behandelen de bronnen aan de hand van vele vragen. En we sporen u aan om dat ook te doen. Wij streven ernaar de gebruikers van onze bronnen kritisch te leren denken en enkele belangrijke studievaardigheden bij te brengen.

Aan de hand van de bronnen willen wij elke leerling de kennis, vaardigheden en houdingen bijbrengen die hij/zij nodig heeft voor zijn/haar zelfontplooiing en persoonlijke ontwikkeling, sociale integratie, actief burgerschap en werk.

Referentie: [Aanbeveling 2006/962/EG van het Europees Parlement en de Raad](#), van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren.

U kunt meer over ons onderwijsconcept lezen in het pdf-document.

Doelstellingen van de leermiddelen.

Thema's

Grenzen en bruggen – Migratie

De migratieproblematiek is op dit moment in Europa een hot item, maar waarom? Over de hele wereld is de mensheid massaal in beweging. De tragische verdrinkingsdoden in de Middellandse Zee, maar ook de zogeheten "braindrain" zijn daar voorbeelden van. Dit thema laat de leerlingen kennismaken met een aantal redenen voor migratie en laat ze nadenken over de hedendaagse vrijwillige en noodgedwongen verplaatsingen van mensen en hoe we die in het licht van voorbeelden uit de Europese geschiedenis misschien beter kunnen begrijpen.

Wie denk je dat je bent? – Identiteit

Hoe definieer je je eigen identiteit? Wat karakteriseert jou? Je identiteit is voortdurend in ontwikkeling. Daarom kan je idee over wie je zelf bent en wie anderen precies zijn veranderen. Dit thema behandelt de multidimensionale aard van identiteit, laat leerlingen kennismaken met voorbeelden uit heden en verleden en laat ze nadenken over de vraag wat de Europese identiteit in de 21ste eeuw precies inhoudt.

Haviken en duiven – Conflict

Er kunnen veel redenen zijn voor mensen of groepen om met elkaar in conflict te komen. Daarnaast zijn er doelen die we niet in ons eentje kunnen bereiken. Dit thema heeft betrekking op de dynamiek van oorlog en vrede en kijkt naar bepaalde interactiepatronen, zoals winnaars en verliezers, pacifisten en oorlogszuchtigen. Er wordt aandacht besteed aan het feit dat het Europa van vandaag grotendeels het resultaat is van enerzijds een geschiedenis van oorlog, bezetting en vernietiging en anderzijds een geschiedenis van solidariteit, onderhandeling en verzoening.

Als gelijken behandeld? – Mensenrechten

Dit thema behandelt de belangrijkste categorieën rechten die onder het overkoepelende begrip "mensenrechten" vallen en laat de leerlingen nadenken over het evenwicht tussen rechten en verantwoordelijkheden. Er worden actuele en historische voorbeelden gegeven uit Europa en uit de rest van de wereld om leerlingen te laten kennismaken met dit onderwerp en om ze te laten nadenken over hun eigen standpunten ten aanzien van een aantal ingewikkelde ethische scenario's. Zo komen onder meer aan de orde: de eerbiediging van de rechten van andere mensen, het conflict tussen culturele gewoonten en mensenrechten, en de vraag of het in bepaalde omstandigheden gerechtvaardigd zou kunnen zijn mensenrechten op te schorten.

De kracht van communicatie - Informatietechnologie

Cloud computing, piraterij op internet, Wikileaks: het zijn allemaal belangrijke verschijnselen van het huidige 21e-eeuwse informatietijdperk. Communicatietechnologie heeft het openbare leven en het privéleven in Europa de afgelopen jaren enorm veranderd, maar maakt in feite deel uit van een veel langere technologische ontwikkeling op ons continent. Dit thema heeft betrekking op de positieve en de negatieve invloed van zowel oudere als moderne technologie op het leven in Europa in de afgelopen anderhalve eeuw.

Hoe gebruikt u de bronnen?

Elk thema bestaat uit de volgende onderdelen:

1. **Inleiding:** Een overzicht van de opbouw en de boodschap van het thema.
2. **Onderdeel:** Elk thema bestaat uit drie onderdelen, die elk een verschillend aspect van het thema bestrijken. De onderdelen kunnen ook afzonderlijk worden behandeld.
3. **Wenken voor docenten** Alle drie onderdelen van een thema gaan vergezeld van instructies voor de docent. Zo worden er klassikale activiteiten of groepsactiviteiten aangeboden, waarbij telkens wordt verwezen naar begeleidende bronnen (zie 4 hieronder). Klassikale activiteiten zijn activiteiten die plaatsvinden onder leiding van de docent, die voor de klas staat. Groepsactiviteiten zijn activiteiten die de leerlingen in groepjes uitvoeren, met gebruikmaking van de bronnen. Een aantal wenken voor de docenten bevat film- en/of geluidsfragmenten die eenvoudig afgespeeld kunnen worden door op het bijbehorende screenshot te klikken. Bij alle activiteiten is aangegeven hoeveel tijd ze ongeveer in beslag nemen. De docenten kunnen zelf bepalen welke activiteiten zij het meest geschikt vinden voor hun klas.
4. **Bronnen:** Dit zijn documenten die aan de leerlingen kunnen worden uitgedeeld. Het gaat om primair en secundair historisch bronnenmateriaal, soms in de oorspronkelijke taal. Daarnaast zijn er hedendaagse teksten/afbeeldingen. Een aantal van deze bronnen heeft betrekking op gevoelige historische of actuele onderwerpen. Wees voorzichtig wanneer u deze bronnen bij groepsactiviteiten gebruikt.
5. **Transcripties van film- en audiomateriaal:** Als u wilt kunt u gebruik maken van uitgeschreven transcripties in 24 talen van het film- en audiomateriaal dat gebruikt wordt in de wenken voor de docenten en de bronnen. De filmfragmenten bevinden zich op externe bronnen, dus wees bij gebruikmaking van dit materiaal voorzichtig.